

Klasa: 230-01/22-03/04
Urbroj: 50419-22-11

Zagreb, 11. svibnja 2022.

ZAPISNIK
SA 9. SJEDNICE 7. SAZIVA SAVJETA ZA RAZVOJ CIVILNOGA DRUŠTVA

održane u hotelu Dubrovnik 9. svibnja 2022. (ponedjeljak) u 12:00 sati

Dnevni red

- 1. Usvajanje dnevnog reda 9. sjednice**
- 2. Analiza financiranja organizacija civilnoga društva u RH – usporedba 2013. – 2022.**
- 3. Problematika financiranja – pomoćnici u nastavi**
- 4. Problematika financiranja – osobni asistenti**
- 5. Ulazak Republike Hrvatske u euro-područje – izazovi civilnoga društva**
 - a. Kapaciteti organizacija civilnoga društva u području zaštite potrošača za praćenje konverzije cijena**
 - b. Izazovi u konverziji tečaja kod postojećih ugovora u o financiranju organizacija civilnoga društva**
- 6. Sudjelovanje organizacija civilnoga društva u aktivnostima prihvata i zbrinjavanja izbjeglog stanovništva iz Ukrajine**
- 7. Izvještaj o procesu donošenja Nacionalnog plana razvoja kulture i medija 2022. - 2027.**
- 8. Razno**

Prisutni članovi/članice: Martina Štefković (Ministarstvo financija), Helena Beus (Ured za udruge), Margareta Mađerić (Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike), Sanjin Rukavina (Ministarstvo pravosuđa i uprave) Blaženka Sečkar (Demokratizacija, vladavina prava te razvoj obrazovanja), Domagoj Šavor (Kultura), Danko Relić (Zaštita zdravlja i unaprjeđenje kvalitete života), Suzana Šop (Sport), Sven Janovski (Djelovanje mladih), Marija Hanževački (Sindikati), Nikola Tadić (Skrb o osobama s invaliditetom), Željka Leljak Gracin (Zaštita okoliša i održivi razvoj), Sanja Keretić (Zaštita potrošača), Mihaela Turniški (Turizam), Renata Gubić (Zaklade)

Prisutni zamjenici/e članova: Lana Letilović (Ured predsjednika Vlade RH), Olga Plazibat Novosel (Ministarstvo pravosuđa i uprave), Ozren Pavlović Bolf (Ministarstvo turizma i sporta), Nemanja Relić (Ured potpredsjednika Vlade RH), Antonija Margeta (Ministarstvo zdravstva), Vesna Lendić Kasalo (Ured za udruge), Sara Lalić (Zaštita i promicanje ljudskih prava), Hajdica Filipčić (Ministarstvo financija), Jelena Jureta Pokrovac (Središnji državni ured za demografiju i mlade), Ines Loknar-Mijatović (Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina)

Prisutni iz Ureda za udruge: Tereza Missoni, Milijana Kastratović

Ukupno je bilo prisutno 25 od 37 članova (ili zamjenika članova) Savjeta (12 od 20 predstavnika/predstavnica organizacija civilnoga društva te 13 od 17 predstavnika/predstavnica tijela javne vlasti).

Ispričani članovi/članice i zamjenici članova Savjeta: Cvjetana Plavša-Matić (Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva), Danijela Hećimović (Hrvatska zajednica županija).

Ostali prisutni: Nataša Vukičević (Ministarstvo hrvatskih branitelja), Andreja Palijaš (Hrvatski savez gluholijepih osoba), Ante Martić (Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva).

Sjednica se ovaj put održala u hotelu Dubrovnik zbog povoljne epidemiološke situacije. Osiguran je prijenos sjednice Savjeta na YouTube kanalu Ureda za udruge. Snimku sjednice moguće je vidjeti na [YouTube kanalu Ureda za udruge](#).

Predsjednik Savjeta za razvoj civilnoga društva, Danko Relić, pozdravio je sve prisutne članove i zamjenike članova Savjeta. Pozdravio je i goste na sjednici, Ivu Tadić, predsjednicu Udruge pomoćnika u nastavi, Maricu Mirić iz Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Silvanu Radovanović iz Hrvatskog Crvenog križa, Anu Zorić, ravnateljicu Uprave za gospodarstvo i finansijski sustav Ministarstva financija, Nadu Zrinušić, ravnateljicu Uprave za programe i projekte Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Momira Karina, ravnatelja Uprave za potporu i unaprjeđenje sustava odgoja i obrazovanja Ministarstva znanosti i obrazovanja, Svjetlanu Marijon, članicu Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, Branku Augustinović (Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja), Matiju Mrakovčić iz platforme za pitanja kulture, medija i društva „KURZIV“ te najavio da će se naknadno uključiti i Irena Petrijevčanin Vuksanović, državna tajnica Ministarstva unutarnjih poslova.

Najavio je sastanak Radne skupine za izmjenu poslovnika koji će se održati 12. svibnja 2022. godine.

Utvrđen je kvorum, ukupno 22 člana/zamjenika člana s pravom glasa.

Danko Relić osvrnuo na predloženu sedmu točku dnevnog reda: Izvještaj o procesu donošenja Nacionalnog plana razvoja kulture i medija 2022. - 2027. pročitavši dopis od Ministarstva kulture i medija. „Priopćujemo Vam da će Ministarstvo kulture i medija sve podatke o procesu donošenja i izrade Nacionalnog plana razvoja kulture i medija objavljivati na službenim mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija: <https://min-kulture.gov.hr/>.

Vijest o donošenju Odluke o pokretanju postupka izrade Nacionalnog plana razvoja kulture i medija za razdoblje od 2022. do 2027. godine objavljena je 31. siječnja 2022. godine na <https://min-kulture.gov.hr/vijesti-8/izrada-priiedloga-nacionalnog-plana-razvoja-kulture-i-medija-za-razdoblje-od-2022-do-2027-godine/21879>. Stručna radna skupina za izradu prijedloga Nacionalnog plana razvoja kulture i medija za razdoblje od 2022. do 2027. godine osnovana je 28. veljače, a prvi sastanak održao se 27. travnja 2022. godine. Izvješće o prvom sastanku Stručne radne skupine objavit će se na mrežnim stranicama Ministarstva u skorom roku.

Domagoj Šavor pitao je da li su prisutni predstavnici Ministarstva kulture i medija, nakon što je utvrđeno da nisu, nastavio je s pitanjima da li su OCD-i uključeni u izradu Nacionalnog plana

razvoja kulture i medija 2022. - 2027., i ako jesu, na koji način su uključeni. Molio je ako može u skoroj budućnosti dobiti odgovore na ta pitanja.

Danko Relić predložio je da uz dopis to bude ujedno i zaključak predviđene 7. točke dnevnog reda. Predstavnice iz Ministarstva financija zamolile da peta točka dnevnog reda ide kao sljedeća.

Sven Janovski podsjetio je kako još uvijek nemamo potpredsjednika Savjeta, te zamolio da to bude tema na jednoj od sljedećih Sjednica.

Helena Beus odgovorila je kako to može biti jedna od tema na sljedećoj Sjednici.

Ad 1. Usvajanje dnevnog reda 9. sjednice Savjeta za razvoj civilnoga društva

U sklopu poziva na sjednicu, članovi Savjeta dobili su predloženi Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda 9. sjednice
2. Ulazak Republike Hrvatske u euro-područje – izazovi civilnoga društva
 - Kapaciteti organizacija civilnoga društva u području zaštite potrošača za praćenje konverzije cijena
 - Izazovi u konverziji tečaja kod postojećih ugovora u o financiranju organizacija civilnoga društva
3. Analiza financiranja organizacija civilnoga društva u RH – usporedba 2013. – 2022.
4. Problematika financiranja – pomoćnici u nastavi
5. Problematika financiranja – osobni asistenti
6. Sudjelovanje organizacija civilnoga društva u aktivnostima prihvata i zbrinjavanja izbjeglog stanovništva iz Ukrajine
7. Izvještaj o procesu donošenja Nacionalnog plana razvoja kulture i medija 2022. - 2027.
8. Razno

Dnevni red 9. sjednice Savjeta je usvojen s 19 glasova Za, 3 suzdržana.

Ad 2. Ulazak Republike Hrvatske u euro-područje – izazovi civilnoga društva

Ana Zorić izvijestila je Savjet vezano uz Zakon o uvođenju eura. Najavila je njegovo usvajanje Saboru u petak, 13. svibnja. Ono što treba naglasiti je da će Vijeće Europske unije donijeti Odluku o uvođenju eura u RH, tek kad je Odluka donesena Zakon stupa na snagu kao i obveze iz Zakona. OCD-i su prepoznate u nekoliko dijelova. Ako su registrirale gospodarsku djelatnost biti će tretirane kao poslovni subjekt. Ukoliko nemate registriranu gospodarsku djelatnost onda će biti prepoznati kroz neki drugi dio, obvezu preračunavanja, s 1.1.2023. iznos u kunama treba preračunati u iznos u eurima. Obveza koja nastaje i prije uvođenja eura je vezana uz financijsko izvješće. Financijska izvješća za 2023. godinu trebala bi biti izražena u eurima. Preračunavanje će se vršiti prema fiksnom tečaju eura. Točan iznos fiksnog tečaja konverzije znati će se kod donošenja Odluke i samo taj tečaj će se primjenjivati prilikom preračunavanja. Kod OCD-a postoje ugovori koji se protežu na više godina i kog njih je važno načelo pravnih instrumenata.

Pojam pravni instrument uključuje sve ugovore i druge akte s pravnim učinkom. Prema tom načelu sve ostaje isto, samo se iznosi u kunama izražavaju u eurima, što znači da se niti jedan ugovor ne treba mijenjati osim u izražavanju finansijskih iznosa. Drugi važan aspekt u kojima su OCD-i prepoznati kroz sam Zakon kao važan čimbenik je praćenje primjene samoga Zakona kao i kroz primjenu Zakona o zaštiti potrošača kod neopravdanog podizanja cijena. U prvom redu tu će biti uključene udruge koje se bave zaštitom potrošača.

Branka Augustinović govorila je ispred koordinacijskog odbora za prilagodbu gospodarstva i zaštitu potrošača kako pripremiti gospodarstvo za ulazak u euro područje i kako voditi računa o glavnem načelu a to je zaštita potrošača. Raspisani je natječaj 22. travnja koji uključuje civilno društvo, tu se prvenstveno misli na udruge koje se bave zaštitom potrošača. Iznos koji je predviđen za 6 projekata je 720 tisuća kuna. Natječaj je predviđen za cijelu RH. Aktivnosti koje će biti financirane su praćenje kretanja cijena, praćenje ispravnog preračunavanja cijena, praćenje dvojnog iskazivanja cijena, poštivanje načela etičkog kodeksa te informiranje potrošača. S obzirom da su kapaciteti smanjeni, predviđen je iznos i za dodatno zapošljavanje u vremenskom periodu od 17 mjeseci. Predviđene su i edukacije preko Državnog zavoda za statistiku, Državnog inspektorata, koordinacijskog odbora za komunikaciju Vlade RH. Ugovori će se sklapati tek po Odluci Europske komisije o uvođenju eura u RH.

Ana Zorić objasnila je od kada i u kojim slučajevima je obavezno dvojno iskazivanje cijena odnosno iznosa.

Sanju Keretić zanimalo je da li će sada praćenje kretanja cijena, praćenje ispravnog preračunavanja cijena, praćenje dvojnog iskazivanja cijena, poštivanje načela etičkog kodeksa te informiranje potrošača biti u nadležnosti Udruga jer u tom smislu to bi značilo da rade posao inspektora. Rekla je kako to neće biti moguće jer na području RH od ukupno 222 udruge registrirane za zaštitu potrošača aktivno na tom području je samo njih 10 ili 15%. Smatra da iznos predviđen za Natječaj neće biti dovoljan za sve aktivnosti na području cijele RH. Smatra da je projekt dobar ali da udruge za zaštitu potrošača uglavnom su registrirane u urbanim područjima, samo dvije u ruralnim, a Ličko-senjska, Požeško-slavonska i Dubrovačko-neretvanska uopće nemaju registrirane udruge za zaštitu potrošača. Zaključila je da udruge nemaju kapaciteta za tako veliki posao.

Nikola Tadić rekao je kako se propustila prilika da se šire civilno društvo uključi u ovaj proces. Naglasio je kako će se inflacija i povećanje troškova života odraziti na socijalne usluge o kojima ovise osobe s invaliditetom. Smatra da su se i udruge u području djelovanja skrbi o osobama s invaliditetom mogle uključiti kroz projekt vezan uz zaštitu potrošača praćenjem cijena socijalnih usluga.

Ana Zorić objasnila je da udruge nisu jedini mehanizam za praćenje Zakona, 12 tijela biti će uključeno u nadzor primjene samog Zakona i to kod praćenja kretanja cijena, praćenja ispravnog preračunavanja cijena, praćenja dvojnog iskazivanja cijena, poštivanje načela etičkog kodeksa te informiranje potrošača, s Državnim inspektoratom kao centralnim tijelom. Uključivanje udruga za zaštitu potrošača bila je i praksa EU-e kod uvođenja eura. Pristupanje poslovnih subjekata etičkom kodeksu biti će na dobrovoljnoj bazi, s tim će se poslovni subjekti obavezati da će primjenjivati načela etičkog kodeksa. Uključivanje udruga i pristupanje etičkom kodeksu su samo

dodatni mehanizmi zaštite potrošača. U narednom razdoblju treba raditi na tome da sve županije budu pokrivene s udrugama za zaštitu potrošača.

Branka Augustinović nadovezala se da će praćenje cijena na mjesечноj razini i dalje raditi Državni zavod za statistiku, civilno društvo ovdje se gleda kao partnera odnosno produženu ruku države.

Što se tiče etičkog kodeksa, postojati će aplikacija kroz koju će i sami potrošači moći prijaviti nepravilnosti.

Marica Mirić predložila je da ako trenutno nema udruga za zaštitu potrošača u spomenutim županijama da se uvedu volonterski programi koji bi onda mogli jednog dana prerasti u udrugu.

Sanja Keretić odgovorila je da vrlo često koriste volontere ali da se radi o vrlo delikatnoj situaciji, jer je teško na razini volonterstva i aktivizma osigurati osobu koja će biti spremna u svakom trenutku dati stručan savjet, vrlo često iz područja financija. Apelira na Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja da pritisne jedinice lokalne samouprave da raspisuju natječaje za zaštitu potrošača jer bez financija i zaposlenih u udrugama ne može se očekivati da takav obim posla bude odrađen s volontерима i studentskim ugovorima.

Danko Relić rekao je kako bi bilo dobro da se izradi dokument o uvođenju eura u RH sa smjernicama za organizacije civilnog društva.

Ana Zorić je odgovorila kako imaju u planu izradu dokumenta sa svim smjernicama.

Ad 3. Analiza financiranja organizacija civilnoga društva u RH – usporedba 2013. – 2022.

Danko Relić iznio je podatke vezano uz zapošljavanje i financiranje udruga od 2013.- 2022. godine. Prezentaciju moguće je vidjeti ovdje. Zaključio je s rečenicom da Savjet pozdravlja kontinuirano povećanje kod zapošljavanja i izdvajanja sredstava za organizacije civilnog društva.

Mariju Hanževački zanimalo je o kojoj vrsti ugovora se radi i da li je to statistički razrađeno u prezentaciji. Danko Relić odgovorio je da nema takav podatak.

Željka Leljak Gracin napomenula je da su po sektorima stvari bitno drugačije. Tako npr. Sektor za zaštitu okoliša koji spada pod Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja nije raspisalo u tom periodu niti jedan Natječaj za okolišne priče i održivi razvoj OCD-a, bilo je nekoliko Natječaja za pojilišta za ptice. Isto tako je i s Natječajima za zaštitu potrošača, što je na koncu dovelo do toga da nedostaju udruge koje se aktivno time bave.

Sven Janovski smatra da analiza nije pravi pokazatelj stanja. Povećanje prihoda udruga nastao je zbog donacija, naplaćivanja usluga i drugih kvalitetnih izvora financiranja a ne zbog intervencije države. Isto tako smatra da se nije povećalo zapošljavanje jer se uglavnom radi o zapošljavanju na određeno po projektu a najviše administratori, što ne doprinosi jačanju kapaciteta civilnog društva. Državni zavod za statistiku ne prati NKD (Nacionalna klasifikacija djelatnosti) u organizacijama

civilnog društva tako da se teško prati kretanje radnika i radnica u civilnom društvu. Zamolio je Ured za udruge ako može nešto napraviti po tom pitanju.

Saru Lalić zanimalo je kako napreduje projektiranje ESF-a, nada se da zbog dvogodišnje stanke u financiranju neće dovesti do pada zaposlenosti i iznosa financiranja kod sljedeće analize.

Sanja Keretić nadovezala se rekavši da je što se tiče zapošljavanja u udrugama za zaštitu potrošača situacija potpuno suprotna, odnosno da je došlo do smanjenja a ne do povećanja. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja ukinulo je Natječaje koji su bili predviđeni za savjetovališta za zaštitu potrošača, što je bio jedini način na koji su se financirali zaposleni u tom sektoru, sada postoji samo financiranje honorara ali i dalje nema natječaja koji bi financirao dio osobnog dohotka zaposlenog u udrugama. Naglasila je da oni imaju zabranu financiranja od poslovnih subjekata i da isključivo ovise o proračunskim sredstvima, lutrijskim sredstvima i natječajima jedinica lokalne samouprave.

Blaženka Sečkar smatra da je statistika previše poopćena, da treba sučeliti razdoblja provođenja ove statistike, koji se poklapa s periodom ESF-a 2014.-2020. koje su se bazično prelile na financiranje socijalnih usluga. Kod npr. projekta Zaželi, financirane su socijalne usluge koje su trebale biti financirane iz državnog proračuna. Kroz civilno društvo imamo umjetno napuhanu statistiku koji imaju jako puno prihoda i veliki broj zaposlenih koji dobivaju ugovore na određeno vrijeme i vrše neke servise od godine do godine. Spomenula je pomoćnike u nastavi i osobne asistente koji bi također trebali biti plaćeni iz proračuna a ne iz projekata. Slaže se da se ovakva statistika ne odnosi na sve sektore.

Helena Beus zahvalila se svima na komentarima te najavila kako će uskoro biti potpisana 14. odluka za COVID natječaje.

Svjetlanu Marijon zanimalo je kako knjižiti prihode, mnoge udruge same vode knjigovodstvo i moraju istraživati na koju poziciju staviti određeni iznos financiranja. Događa se da tako udruga ima 0 broj volontera a u izvješću sredstva koja su potrošena na volontere, radi se o grešci knjigovodstvenih servisa. Predlaže da Ministarstvo financija uvede pravilo da svi pružatelji donacija u ugovorima navedu na kojoj poziciji se knjiži prihod.

Danko Relić zaključio je kako će za detaljniju analizu trebati imati sektorske analize, izvore financiranja, vrste ugovora, broj djelatnika, ako je to moguće dobiti u ovom trenu jer ako nije, treba raditi na boljoj metodologiji prikupljanja podataka. Također treba uputa od strane Ministarstva financija kako knjižiti koji trošak.

Ad 4. Problematika financiranja – pomoćnici u nastavi

Iva Tadić kao predstavnik udruga pomoćnika u nastavi radila je kao pomoćnik pet godina. Spomenula je da su pomoćnici već petnaest godina u sustavu ali da njihova problematika, odnosno problem financiranja, način financiranja, način rada, tko je odgovoran, kako je odgovoran kao ni edukacija još uvijek ne postoji. Ono što je pravilnikom propisano je da pomoćnici u nastavi moraju imati završenu četverogodišnju školu. Ako se radi o bespovratnim sredstvima onda pomoćnici u

nastavi moraju imati edukaciju od 20 sati. Smatra da je 20 sati edukacije nedovoljno i nepotrebno te da bi se ta sredstva trebala preusmjeriti na plaće pomoćnika. Nedavno su imali i sastanak u Ministarstvu znanosti i obrazovanja na kojem su tražili jednakost prava na nivou RH i bolje uvjete, kao i da npr. pomoćnik u nastavi i stručni komunikacijski posrednik ne mogu biti izjednačeni. Radi se većinom o osobama s VSS stručnom spremom, (učitelji, nastavnici, profesori) koje su na ovaj način htjeli ući u škole nadajući se da će nakon izvjesnog vremena otvoriti mjesto za stalni radni odnos, te ostale VSS struke koje imaju malu satnicu ili pak roditelji djece s posebnim potrebama. Kada bi država vodila brigu o potrebama civilnog društva onda ne bi ni trebale postojati udruge. Udruge se financiraju od igara na sreću te se i tu šalje kriva poruka građanima, jer se potiče kockanje. Potpisana je Konvencija i postoje pravilnici pa moli da se svi toga i pridržavaju. I zašto se osobama s invaliditetom ne omogući osoba na puno radno vrijeme i zašto ako se već crpe finansijska sredstva iz EU ne omoguće jednaki uvjeti za sve, a ne da se plaće razlikuju ovisno od županije.

Momir Karin govorio je o važnosti pomoćnika u nastavi ali i kako su brojke što se tiče financiranja od 2013. narasle sukladno broju od 200 pomoćnika do 4700. Spomenuo je i izvore financiranja. Smatra da je najveći problem status pomoćnika u nastavi. Smatra da financiranje iz ESF, jedinica lokalne i područne samouprave i lutrijskih sredstava nije trajno rješenje za pomoćnike u nastavi. U novom Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju planirano je rješavanje statusnog pitanja. Donesen je i novi Pravilnik o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima kao i standard zanimanja i standard kvalifikacija. Ono što je najvažnije da korisnici dobiju kvalitetnu uslugu. Problem je što ne postoji mehanizam kontrole potrošnje jer jednom kad se sredstva dodijele Ministarstvo nema uvid na što su se sredstva utrošila. Tako se događalo da neki pomoćnici ne dobiju plaću, a u konačnici najviše trpi korisnik koji ostane bez pomoćnika.

Iva Tadić rekla je da ne bi trebalo izražavat zabrinutost što će biti sa zaposlenim pomoćnicima u nastavi ako neće biti dovoljno djece jer se takav slučaj, nažalost, neće dogoditi s obzirom da broj djece s teškoćama u razvoju iz godine u godinu raste. Spomenula je da asistenti koji rade u vrtićima nisu obuhvaćeni pravilnikom te da nemaju naputak kako i na koji način raditi.

Momir Karin objasnio je da će se novim Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju statusno riješiti pitanje pomoćnika u vrtiću, isto tako problem kod zapošljavanja nastaje kod ugovora koji se mora vezati uz određenu instituciju a to je, ako želimo da isti asistent prati dijete od vrtića do škole, promjenjiva kategorija kako dijete raste.

Marica Mirić smatra da se djecu treba bolje procijeniti i utvrditi kojem djetetu treba a kojem ne treba pomoćnik u nastavi, te da treba uključiti i vršnjačku pomoć. Naglasila je da treba bolje educirati pomoćnike a pogotovo ih upoznati pravovremeno s djetetom kojem će pomagati i s poteškoćom koje dijete ima. Posebno se zalaže da se iz ovog procesa izdvoje udruge, jer smatra da je udruga samo posrednik koji isplaćuje plaću a da u stvari nemaju uvid u to koliko pomoćnik kvalitetno radi.

Svetlana Marijon navela je kao najveći problem nedostatak rane intervencije, i to što Vlada RH gleda iz kojeg će izvora finansirati umjesto da gleda koga će finansirati i koliko za to novaca treba. Isto tako pomoćnik je vezan uz vrtić, osnovnu i srednju školu a tek s 18 godina osobe mogu dobiti

osobnog asistenta. Radi se o usluzi koja je potrebna kroz cijelo vrijeme a korisnik živi u neizvjesnosti da li će i kada ostati bez te usluge ukoliko se ne osiguraju finansijska sredstva. Roditelji pri tome uopće nisu uključeni u proceduru a osobni asistenti upoznaju dijete na prvi dan škole. Smatra da bi sva Ministarstva trebala zajedno raditi na poboljšanju sustava a ne da se pojedinačno pristupa problemima.

Marica Mirić predložila je da se riješi pitanje plaće preko ljetnih praznika pomoćnika u nastavi jer da jednom izgubljeni asistent u nastavi je zauvijek izgubljen asistent.

Svetlana Marijon predložila je da to bude po principu mjere HZZ-a stalnih sezonac.

Ad 5. Problematika financiranja – osobni asistenti

Marica Mirić rekla je kako su prvi put u Nacionalni program 2006. godine uvršteni osobni asistenti i što se sve od tada događalo te kako se broj povećavao. Naglasila je kako su mnoge zemlje oko nas pokušale razviti takav sustav ali da u konačnici nisu dobili tu uslugu. Tim sustavom omogućeno je osobama s invaliditetom da se osnaže, da postanu zagovarači svojih prava, da se zaposle, što smatra predivnim rezultatima. Smatra da su udruge odgovorne što edukacija za osobne asistente nije adekvatna. Plaća se nije promijenila od samih početaka. Govorila je i o razlikama u isplaćivanju prigodnih nagrada ovisno da li je projekt financiran iz Nacionalnog programa ili Europskog. Donošenje Zakona o osobnoj asistenciji koji se očekuje do kraja godine omogućiti će certificiranje usluge, jačanje kompetencija i održivost usluge. Vlada je donijela Odluku da se projekt nastavlja i na tome zahvaljuje gđi Zrinušić i gđi Mađerić koje su to uspjele dogоворити. Pozdravila i prijedlog gđe Marijon o međuresornoj suradnji, jer se događaju neke situacije gdje se koriste usluge osobnih asistenata gdje bi ustvari trebala pomoći i njega u kući. Spomenula je problem koji je nastao kad se utvrdilo da su predsjednici udruga ujedno i voditelji projekta što nije niti smjelo biti odobreno i sada se traži povrat sredstava.

Nada Zrinušić naglasila je koliko je bilo zahtjevno odgovoriti na sve probleme s kojima se susreću i udruge i osobni asistenti u svome radu ali da je zato i oformljena Radna skupina kako bi se što brže i lakše detektirali problemi. Finansijski sustav kao takav je neodrživ jer iz godine u godinu troškovi rastu i kada se postavi pitanje da li povećati satnicu ili broj asistenata izbor pada na ovo drugo. Spomenula je Zakon i vjeruje da će donošenje istoga osigurati kontinuirano financiranje usluge.

Sara Lalić spomenula je da pristup usluzi za osobe s invaliditetom spada u temeljno ljudsko pravo koje je RH preuzeila potpisivanjem Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i da se te usluge ne bi trebale financirati iz Projekata nego iz proračuna. Drago joj je u daljnjoj perspektivi predviđeno osiguravanje radna prava koja proizlaze iz Zakona o radu.

Nada Zrinušić objasnila je to i je namjera donošenja Zakona o osobnoj asistenciji da se osigura kontinuirano financiraju iz državnog proračuna a ne više iz projekata.

Svjetlana Marijon rekla je kako treba dugoročno tražiti rješenje na koji način RH može osobi s invaliditetom osigurati uslugu koja toj osobi jamči Konvencija koju smo potpisali i što smo poduzeli i što poduzimamo i gdje smo sada u odnosu na tu poziciju.

Danko Relić za zaključak je rekao da pozivamo nadležna tijela na donošenje adekvatnih zakonskih rješenja u kontekstu mogućnosti i povezivanja osoba s invaliditetom, a ne nužno sa sustavom u kojem se osoba nalazi bez obzira bilo to obrazovanje, socijalna skrb ili zapošljavanje. I da se na dalnjim sastancima budu uključeno Ministarstvo rada i mirovinskog sustava i socijalne politike, Ministarstvo zdravstva, Pokret osoba s invaliditetom, pomoćnici i udruge roditelja.

Ad 6. Sudjelovanje organizacija civilnoga društva u aktivnostima prihvata i zbrinjavanja izbjeglog stanovništva iz Ukrajine

Dva i pol mjeseca odnosno 75 dana od invazije na Ukrajinu, strahote kojima svjedočimo najviše pogađaju civilno stanovništvo više od pet i pol milijuna je izbjeglo do sada iz Ukrajine, najviše na području EU i Moldavije, dio izbjeglog stanovništva pristiže i u Hrvatsku.

Danko Relić zamolio je Irenu Petrijevčanin Vuksanović da izvijesti Savjet o navedenoj temi.

Irena Petrijevčanin Vuksanović rekla kako će izlaganje biti podijeljeno u dva dijela vezano uz MUP, prvi dio su informacije koje su nužne i potrebne kao opći uvid u ono s čim se bavi MUP, Vlada, ostala tijela državne uprave i OCD-i, a drugi dio je vezan uz to na koji način je MUP ostvario suradnju s nevladinim organizacijama i sa svima ostalima kako bi prihvata, zbrinjavanje i integracija raseljenih osoba u Republici Hrvatskoj iz Ukrajine protekao što bezbolnije i humanije. Od 25. veljače u RH ušlo je ukupno 17 tisuća 193 raseljene osobe, ono što je bitno naglasiti da većinu tih osoba čine žene i djeca, od toga je žena ukupno 8552, odnosno 49.7 %, djece je 6048, odnosno 35.2%, muškaraca je 2593, odnosno 15.1%. Na današnji dan 9.5.2022., 11761 osoba je u postupku privremene zaštite, smatra to velikim korakom jer po Zakonu institut privremene zaštite daje osobi gotovo sva prava koju imaju građani RH a to uključuje zdravstveno osiguranje, školovanje, pravo rad i spajanje obitelji etc. Prihvata je organiziran u tri prihvatna centra u Varaždinu, Osijeku i Gospicu. Razlikujemo tri vrste smještaja a to su: prihvatni smještaj, kolektivni smještaj i privatni smještaj. Kao najhumaniji način prihvata smatra se privatni smještaj. Objasnila je na koji se način može, u suradnji s MUP-om, ponuditi privatni smještaj. Postoji i broj telefona kao i web stranica na kojoj se mogu dobiti sve informacije vezane uz Ukrajinu. U Hrvatskoj je trenutno 240 djece bez pravnje i za njih je pokrenut postupak skrbništva. Odlukom Vlade osnovana je i Međuresorna radna skupina za provedbu aktivnosti prihvata i zbrinjavanja raseljenih osoba iz Ukrajine koju koordinira MUP, unutar te radne skupine je operativna radna skupina pod Ravnateljstvom civilne zaštite MUP-a koja održava redovite sastanke. Na tim sastancima sudjeluju svi zainteresirani djelatnici nevladinih organizacija i Udruga i pravobraniteljskih ureda. Svaka organizacija civilnog društva koja može ponuditi pomoći iz područja svoje ekspertize je dobrodošla kao i na sastancima radne skupine. Objasnila je postupak na koji se OCD-i mogu uključiti. Izrazila je želju za partnerskim i suradničkim odnosom između MUP-a i OCD-a.

Silvana Radovanović rekla je kako su aktivnosti Crvenog križa registracija osoba što nije nužno obaveza zato ih imaju manje evidentirano, ukupno 9683 raseljenih osoba. Razlika je u tome što osobe koje su se prijavile Hrvatskom crvenom križu imaju pravo na ostvarivanje humanitarne pomoći, a druga stvar je da imaju mogućnost ostvarivanja kontakta sa osobama koje su ostale u Ukrajini, u tu svrhu nabavili su preko 2000 telefonskih kartica i pokrenulo se 6 zahtjeva za traženje nestalih osoba. Osim tih aktivnosti HCK pruža i psihosocijalnu podršku koja se uglavnom svodi na pomoć u integraciji, pomoć pri upisu u vrtić, škole, pomoć u traženju posla, kontaktiranje zdravstvenih usluga. Pokrenuo se i apel za prikupljanje novčane pomoći kao i prikupljanje humanitarne pomoći u tri kategorije: prehrana, higijena i paketi za djecu. Ukupno od prvog dana Ukrajinske krize u 97 društava radi 300 djelatnika i 400 volontera. HCK od ukupno broji 130 društava u RH. HCK uputio je i pomoć u Ukrajinu kao i finansijsku donaciju Međunarodnoj federaciji društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca koji su prisutni u Ukrajini.

Saru Lalić zanimalo je da li je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u proces prihvata raseljenih osoba iz Ukrajine a hoće li se u Akcijskom planu za integraciju uvrstiti mjere koje se tiču osoba po privremenom zaštitom i jesu li uključeni lokalni koordinatori s područja lokalne i područne samouprave s obzirom da su raseljene osobe smještene diljem zemlje.

Ines Loknar-Mijatović odgovorila je kako Ured prati sve procese koji se događaju oko Ukrajinske krize i da će provjeriti hoće li se mjere uvrstiti u Akcijski plan za integraciju.

Domagoj Šavor još jednom je zamolio da OCD-i budu uključeni u izradu Nacionalnog plana razvoja kulture i medija 2022. - 2027., kroz sektorske analize, rasprave o strategiji jer se radi o dokumentu koji nemaju već duži niz godina.

Helena Beus informirala je Savjet o mogućnosti dobivanja bespovratnih sredstava Odjela za mlade Vijeća Europe u organizaciji sa Središnjim državnim uredom za demografiju i mlade.

Željka Leljak Gracin naglasila je da je jedna od uloga Savjeta da utječe na uključenost OCD-a u različite Radne skupine pa tako i u ovom slučaju koji je naveo g. Šavor. Pohvalila je današnju Sjednicu primjetivši kako su nekada tako izgledale Sjednice, s konkretnim dnevnim redom i konkretnim problemima koji nisu uvijek ugodni ali da je to i svrha Savjeta da rješava probleme civilnog društva, a ne da samo raspravlja o ugodnim temama. Kao stalnu točku dnevnog reda trebala bi biti izrada Nacionalnog plana za razvoj civilnog društva pa makar se na tu točku osvrnuli samo s jednom rečenicom.

Helena Beus odgovorila je da će biti će poslani prijedlozi područja, ostavit će se vremena i za raspravljanje, planirano je i istraživanje. U planu su i sastanci Radne skupine za izradu Nacionalnog plana.

Sjednica je završila u 14:23 h.

Zapisnik sastavila:

Tereza Missoni v.r.

Predsjednik Savjeta:

Danko Relić v.r.